

TRAININGEN VOOR BEHEER EN ONDERHOUD VAN BUITENSPORTACCOMMODATIES EN GOLFBANEN

Sporters en golfers stellen steeds hogere eisen aan het speel-oppervlak en willen bij voorkeur het jaar rond onder alle mogelijke weersomstandigheden kunnen spelen. Dat vereist moderne constructies van goede materialen, maar vooral professioneel beheer en onderhoud door goed opgeleide medewerkers.

ONDERHOUD

Alleen maaien, bemesten en beregenen volstaat niet om een golfgreen of natuurgrasvoetbalveld een heel seizoen goed bespeelbaar te houden. Een dichte groene grasmatten is niet voldoende. Ook vlakheid, draagkracht en een goede ontwatering zijn noodzakelijk. De juiste balans vinden is werk voor specialisten met verstand van gras en grond, affiniteit met het gespecialiseerde machinepark, maar ook betrokkenheid bij de gebruikers.

Op grotere moderne sportparken vind je allerlei soorten kunstgrasvelden en half-verharde constructies. En dan zijn er natuurlijk nog de beplantingen en de veelheid aan inrichtingsmaterialen. Het onderhoud hiervan vraagt weer heel andere kennis en vaardigheden. Wil je ook hier het onderhoud tot in de perfectie kunnen uitvoeren, dan moet je echt een allround vakman zijn.

BEHEER

Als je verantwoordelijk bent voor het beheer van een golfbaan of buitensportaccommodatie, dan moet je behalve gedegen vakinhoudelijke kennis ook zicht hebben op de organisatie, planning, financiën en de ontwikkelingen van buitenaf. Om hier grip te kunnen houden en de spin in het web te zijn. Een planmatige aanpak is dan verstandig. Pas als je goed weet wat je hebt, wat je doelen en randvoorwaarden zijn, kun je een goede koers uitzetten voor beheer en onderhoud. Met een goed plan wordt het communiceren met alle betrokkenen een stuk gemakkelijker en kun je eerder de impact overzien voor organisatie, planning en budget.

SPECIALISTISCHE TRAINING

In het reguliere onderwijs komt beheer en onderhoud van sport- en speelvelden nauwelijks aan bod. Je kunt het vereiste specialisme opdoen door eigen ervaring, maar dat is een lange weg. Met het trainingen-programma van Ernst Bos Advies maak je jezelf de ontbrekende kennis en vaardigheden een stuk efficiënter eigen. Of je nu beheerder bent, greenkeeper, terreinmeester of vrijwilliger bij een vereniging. Maak gebruik van 25 jaar ervaring in huis. Niet alleen op het vakinhoudelijke gebied, maar ook waar het gaat om de overdracht van kennis voor alle niveaus.

MAATWERK OP LOCATIE

Door de trainingen uit te voeren op je eigen locatie en met eigen machinepark worden kennis en vaardigheden heel direct toepasbaar in je eigen werksituatie. Dat is maximaal rendement! Het overzicht geeft een indicatie van de trainingsmogelijkheden. Combinaties, specifieke programma's en samengestelde groepen zijn altijd bespreekbaar. Deelnemers ontvangen een Verklaring van Deelname of een Certificaat

MEER INFORMATIE

OVERZICHT TRAININGEN

In onderstaand trainingen-programma is de globale inhoud aangegeven en de trainingsduur in dagen. De rechterkolommen geeft de beoogde combinaties van doelgroep en werkgebied. Trainingen voor gecombineerde doelgroepen zijn vanzelfsprekend ook geschikt voor uitvoering in een specifieke doelgroep. Andere combinaties en afwijkende maatwerkprogramma's zijn altijd bespreekbaar.

Deelnemers ontvangen na het volgen van een volledige training een **Verklaring van Deelname**. Toetsing en afsluiting voor een **Certificaat** is in overleg mogelijk.

De niveau-aanduiding komt overeen met MBO, wat betreft het vakinhoudelijke niveau. Het in een training combineren van verschillende niveaus is niet altijd even effectief. Vanaf niveau 3 is voor de meeste trainingen enige voorkennis en leesvaardigheid en soms rekenvaardigheid noodzakelijk.

TOELICHTING

Doelgroep	V 1 2 3 4	Vrijwilligers Medewerkers dagelijks onderhoud – handmatig en handgereedschappen Medewerkers machinaal en handmatig terreinonderhoud Terreinmeesters, Greenkeepers, meewerkend voorman (3), Sportveldbeheerders, (Assistent-)Hoofdgroenkeepers, opzichters, uitvoerders	
Werkgebied	S G SG	Sport, niet gecombineerd Golf, niet gecombineerd Sport en Golf, mogelijk gecombineerd	
S	G	SG	Beoogde combinatie doelgroep-werkgebied
S	G	SG	Geschikte combinatie doelgroep-werkgebied als voorbereiding of verdieping

	Training + inhoud	Dagen	Doelgroep + vakinhoudelijk niveau				
			V	1	2	3	4
1	Onderhoud Grassportvelden - inleiding - theorie + veldwerk <i>Was is een goed grasveld? Regulier en groot onderhoud in vogelvlucht. Nadruk op dagelijks en wekelijks onderhoud.</i>	1	SG	SG			
2	Grassen en grasvelden voor Sport, Golf en Recreatie - basis - theorie + veldwerk <i>Herkennen van de belangrijkste gewenste en ongewenste soorten grassen, onkruiden, ziekten en plagen. Belangrijkste groeiwijzen, eigenschappen van toepassing van grassen. Basis preventie en bestrijding van onkruiden, ziekten en plagen.</i>	1	SG	SG	SG	SG	SG
3	Grassen en grasvelden voor Sport en Golf - verdieping - theorie + veldwerk <i>Verdieping kenmerken en eigenschappen. Groei en ontwikkeling van grassen. Groeiplaatsvoorkeuren en concurrentie. Terugdringen straatgras. Invloed maaieregime op vitaliteit. Selectie en veredeling. Geprepareerd graszaad. Kiezen en Toepassen van soorten, rassen en mengsels. Labels en certificaten. Ziekten, aantastingen en plagen – herkenning en preventie.</i>	1			SG	SG	SG
4	Bodemkunde en waterhuishouding voor grasvelden - basis - theorie + veldwerk <i>Grondsoorten, samenstelling, eigenschappen en toepasbaarheid van zand en grond op sportvelden. Het belang van goede structuur. Herkennen in het veld van (hoofd)grondsoorten, structuur en profielkenmerken. Lucht- en waterhuishouding. Grondwater en bodemvocht. Werking en uitvoering van drainage en beregening. Omgaan met beregenen.</i>	1	SG		SG	SG	SG
5	Bemesten van grasvelden - basis - theorie + praktijk <i>Inleiding plantenvoeding en bemesting, belangrijkste voedingsstoffen en bemestingstypen. Van grondonderzoek en advies tot strooischema. Randvoorwaarden bij bemesten. Aanbouwen en afstellen (kleinere types pendel en centrifugaal-)kunstmeststrooier. Opbrengen en controleren verdeling. Uitvoering met eigen machines.</i>	1	SG		SG	SG	SG

	Training + inhoud	Dagen	Doelgroep + vakinhoudelijk niveau				
			V	1	2	3	4
6	Bodemkunde en waterhuishouding voor grasvelden - verdieping - theorie + veldwerk <i>Samenstelling, kenmerken en eigenschappen van grond. Classificatie volgens NEN 5104. Gebruik materiaal-technische normen en richtlijnen. Lezen en interpreteren zeefanalyses en bodemkundige parameters. Samenstelling en toepassing van kunstmatige mengsels. Biologische parameters en organische stofbalans. Water- en luchthuishouding in relatie tot grondsoort en bodemprofiel. Lezen en gebruiken van vocht karakteristieken en vochtbalans. Interpreteren van meetgegevens m.b.t. vochthuishouding. Bergingscapaciteit en beschikbaar vocht. Beregenen op maat of op basis van vuistregels? Uitvoeren van grondboringen. Beschrijven en beoordelen van bodemprofielen, herkennen probleemsituaties. Structuurbeoordeling. Uitvoeren veldmetingen. Groeiplaatsbeoordeling op basis van veldwerk en laboratoriumgegevens.</i>	3				SG	SG
7	Bemesten van grasvelden - verdieping <i>Bouwstoffen en voedingsstoffen. Beschikbaarheid en opname van voedingsstoffen. Gevolgen van gebrek en overmaat. Keuze van bemestingsproducten passend in beleid en beheer van sportvelden/golfbanen. Bodem-verbeterende en plantversterkende preparaten. Lezen en interpreteren van bemestingsanalyses en -adviezen. Opstellen (en uitrekenen) van bemestingsschema voor meerdere velden.</i>	1				SG	SG
8	Onderhoud Grassportvelden - theorie + veldwerk <i>Nut en noodzaak van onderhoudsmaatregelen. Frequent, periodiek en groot onderhoud. Globale jaarplanning en combinatie van werkzaamheden. Inzet en afstelling machines. Aandachtspunten uitvoering. Beoordelen kwaliteit uitgevoerde werkzaamheden.</i>	2	S		S	S	S
9	Onderhoud Grassportvelden - uitvoering in praktijk met eigen machines - Alleen in combinatie met 8	1	S		S	S	S
10	Maaien en maaimachines Grassportvelden - theorie + praktijk <i>Inzet en werking van gangbare typen maaimachines. Dagelijks onderhoud, controle en afstelling, veiligheid, schoonmaken. Beoordeling werkresultaat. Uitvoering met eigen machines.</i>	1	S		S	S	S
11	Onderhoud spelonderdelen Golfbaan - theorie + veldwerk <i>Nut en noodzaak van onderhoudsmaatregelen. Frequent, periodiek en groot onderhoud. Globale jaarplanning, combineren werkzaamheden. Inzet en afstelling machines. Aandachtspunten uitvoering. Beoordelen kwaliteit uitgevoerde werkzaamheden.</i>	1	G		G	G	G
12	Onderhoud Golfbaan - uitvoering in praktijk met eigen machines - Alleen in combinatie met 11	1	G		G	G	G
13	Maaien en maaimachines Golfbaan - theorie + praktijk <i>Inzet en werking van gangbare typen maaimachines. Dagelijks onderhoud, controle en afstelling, veiligheid, schoonmaken. Beoordeling werkresultaat. Uitvoering met eigen machines.</i>	1	G		G	G	G
14	Beheer en onderhoud van Natuurelementen en Waterpartijen Golfbaan - theorie + veldwerk <i>Werken met ecologische basisprincipes en -processen en randvoorwaarden vanuit gebruik. Beheertypen - indeling, kenmerken, zicht op milieufactoren. Beheer en onderhoud voor behoud en ontwikkeling van specifieke beheertypen.</i>	2	G		G	G	G
15	Beheer en onderhoud van Beplantingen op sport- en recreatieterreinen - theorie + veldwerk <i>Gangbaar sortiment - herkenning, eigenschappen en toepassing. Functionaliteit, aanleg beheer en onderhoud < 5 jaar.</i>	2	SG		SG	SG	SG

	Training + inhoud	Dagen	Doelgroep + vakinhoudelijk niveau				
			V	1	2	3	4
16	Onderhoud van Laanbomen op sport- en recreatieterreinen - theorie + veldwerk <i>Gangbaar sortiment - herkenning, eigenschappen en toepassing.</i> <i>Functionaliteit, beheer en onderhoud < 5 jaar.</i>	1	SG		SG	SG	SG
17	Onderhoud van Kunstgrasvelden - theorie + praktijk/demo <i>Gangbare typen kunstgrasvelden. Nut en noodzaak van onderhoudsmaatregelen.</i> <i>Frequent, periodiek en groot onderhoud. Globale jaarplanning en combinatie van werkzaamheden. Inzet en afstelling machines. Aandachtspunten uitvoering.</i> <i>Beoordelen kwaliteit uitgevoerde werkzaamheden. Uitvoeren veldmetingen.</i> <i>Uitvoering met eigen machines.</i>	1	S		S	S	S
18	Onderhoud van (half)verharde buitensportvloeren - theorie + praktijk/demo <i>Gangbare typen en toepassingen van (half)verharde buitensportvloeren. Materialen, opbouw en specifieke eigenschappen.</i> <i>Regulier onderhoud en voorjaarsonderhoud.</i> <i>Herstel en onderhoud van belijning, overgangen naar (kunst)gras en specifieke sporttechnische voorzieningen.</i> <i>Inzet en afstelling machines en gereedschappen. Aandachtspunten bij uitvoering.</i> <i>Beoordelen kwaliteit uitgevoerde werkzaamheden. Uitvoeren eenvoudige metingen.</i> <i>Uitvoering met eigen machines.</i>		S		S	S	S
19	Aanleg en Renovatie van (gras) sportvelden - theorie + veldwerk <i>Gebruikskwaliteit van grasvelden. Beoordelen kwaliteit op basis van waarneming en analyse.</i> <i>Vervangen, renoveren of intensiever onderhouden?</i> <i>Normen en richtlijnen voor materialen en constructies, Sportvloerenlijst. Wet- en regelgeving bij aanleg en renovatie.</i> <i>Keuze van inrichtingenmaterialen en voorzieningen.</i> <i>Profielopbouw, drainage, berekening, samenstelling toplaag. Rekenen aan samenstellingen.</i> <i>Machinekeuze, afstelling, grondbewerking. Controle werkresultaat van grondbewerking.</i> <i>Planning en uitvoering van aanleg of renovatie.</i>	2				S	S
20	Kwaliteitsbeoordeling grassportvelden - theorie + veldwerk <i>Criteria voor gebruikskwaliteit en beheerkwaliteit. Normen en streefwaarden.</i> <i>Inventariseren door meten, schatten en beoordelen.</i> <i>Registratie, verwerking en interpretatie van gegevens. Vertaling naar beheer en onderhoud.</i>	1				SG	SG
21	Kwaliteitsbeoordeling spelonderdelen Golfbaan - theorie + veldwerk <i>Criteria voor gebruikskwaliteit en beheerkwaliteit. Normen en streefwaarden.</i> <i>Inventariseren door meten, schatten en beoordelen.</i> <i>Registratie, verwerking en interpretatie van gegevens. Vertaling naar beheer en onderhoud.</i>	1				G	G
22	Planmatig beheer buitensportaccommodaties en golfbanen - theorie + veldwerk <i>Inleiding planmatig beheer: van visie tot resultaat. Opzetten van een beheerplan: beheerdoelen en randvoorwaarden.</i> <i>Inventarisatie kwantiteit en kwaliteit accommodatie. Capaciteitsberekening, belasting en belastbaarheid.</i> <i>Verwerking en interpretatie van gegevens.</i> <i>Renovatiebehoefte, beheerkeuzes op hoofdlijnen.</i> <i>Beheergroepen, basiswerkpakketten en maatwerk. Kwantificeren, plannen en calculeren van arbeid, machines, materialen.</i> <i>Taken en verantwoordelijkheden. Communicatie, commitment, begeleiding en controle uitvoering, evaluatie en bijsturing.</i>	3					SG
23	Begeleiding bij het opzetten van een eigen beheerplan (in combinatie met 22)	1-2					SG